

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a:
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contineu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl. v. a.

Corespondentiele sè se adreseze Redactiunei
„BISERIC'A si SCÓL'A.”

Ér banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

Influint'i a preotului si invetiatoriului asupra
poporului.

Doctrinale si principiele evangelice sunt pentru
fiecare omu cea mai puternica arma, o arma, prin
carea infruntàmu necazurile, si ne facem cale pentru
o viètia mai buna, pentru indestulire pre pamantu si
fericire dincolo de mormentu.

Aceste doctrine petrundu, si intra in inim'a poporului numai atunci, cand ómenii, cari le manuéza,
ómenii, cari le propaga, sciu se-si cascige asupra celor'a,
caror'a le propaga o influintia cât mai mare.

Si nu potem dice, ca preotii si invetiatorii nostri nu ar ave acésta influintia asupra poporului pre-
cum nu potem dice, ca intre preotii si invetiatorii nostri nu ar esistá acelu reportu de dragoste, carele este fundamentul, pre carele se baséza influint'i a si
puterea bisericei.

Dar cand este vorb'a de acestu frumosu reportu,
nici odata nu se poate face de ajunsu, totdeun'a se
mai poate adaoge câte cev'a.

Si avem trebuintia, că acestu cev'a se-se adaoge in
mesura cât mai mare.

Bas'a, pre carele edifica, si prin carea realiséza
biseric'a si scól'a idealele sale, este neaperatu iubi-
rea, pre carea sciu se si-o cascige in poporu, in
inim'a poporului ómenii, cari lucra in servitiulu a-
cestoru doue sfinte institutiuni.

Acésta iubire este inse efectu, nu este causa.
Si pentru că se-se produca acestu necesariu efectu,
este de lipsa, că preotulu si invetiatoriulu se faca
cât mai mari servitie poporului.

Si nu se poate negá preotii si invetiatorii nostri
facu totu ceea ce-se poate; ér daca remane câte cev'a
nefacuto, aceea este, ca poate ca nu observàmu, nu
studiamu cu destula rigore si precautiune totu ceea
ce-se petrece in viètia poporului nostru.

A observá si a studiá este inse forci'a de vi-
tia a preotului si invetiatoriului. Trebuie se vedemu,
si-se sciumu totu ce-se petrece in poporu, pentru că
astfelui se aflam modulu, prin carele se inducem

doctrin'a evangeliei in inim'a poporului nostru com-
batendu relele, ce le vom observá si promovandu
binele.

Evangeli'a Iul Christos este uniculu indrepta-
riu siguru, carele intre ori ce imprejurari conduce
pre omu pre calea binelui si fericirii. Petrundiendu
preotulu si invetiatoriulu in inim'a poporului cu a-
ceste doctrine sfinte nu-se poate, că sórtea si starea
lui se nu se indrepteze vediendu eu ochii in spre
mai bine; ér acestu bine realisatu si realisandu in
poporu si prin poporu si-va produce ródele sale, in-
tre cari celu dantaiu va fi iubirea si increderea po-
porului in preotii si invetiatorii sei, si prin aceste
doue ne va dà totu de odata si influint'i, ce trebuie
se-o alba preotulu si invetiatoriulu asupra poporului.

De unde urmáza, ca indata ce semte cinev'a,
că preotu si că invetiatoriu, ca nu are destula in-
fluintia asupra poporenilor sei, — totdeun'a se pri-
vésca mai antaiu la sene, si-se examineze, daca a fa-
cutu densulu indestul chiamàrii si detorintielor sale;
si anume daca a observatul densulu cu destula aten-
tiune și eti'a poporului: scaderile si necazurile lui,
precum si modulu, cum se desvolta, si cum scie se-
si urmeze calea spre perfectiune si fericire; si apoi
cum s'a scutu densulu astă in situatiune, cum adeca
a scutu se vestésca si-se petrunda in inim'a popo-
rului că doctrinele evangeliei. Acésta este dupa noi
unic'a cale, prin carea vom poté satisface pre de o
parte chiamàrii, ér pre de alt'a vom poté se-ne sus-
tienem, si marim influint'i a in fac'i a poporului.

Discursu funebru

pronunciatu de directorulu Stefan Iosif la inmormanta-
rea regretatului profesoru si conrectoru Dr. Nicolau Popu.

Jalnici ascultatori!

O stea luminósa se ascunse pentru tot-deuna sub
ingustulu orisontu alu culturii nóstre locale-nationalé.
Unu institut de crescere si invetiamentu se imbraca

in doliu, standardulu negru din frontispiciu anuntia lumii trist'a scire, ca unu sacerdote devotatu din convinctiune luminarei tinerimei studiouse; unu luptatoru neobositu, conscientiosu, brav si totusi desinteresat parasesce aren'a de lupta — preotulu muselor trebue se se retraga pentru vecie dela vatr'a sacra, la care a adus in cursu de 22 ani sacrificiulu celu mai curat, sacrificiulu luminarei si nobilitarei tinerei generatiuni, ce este chemata a ne occupa locul. — Dr. Nicolau Popu, conrectoru si profesoru gimnasialu a apusu pentru tot-deuna dintre noi.

Când privescu la acestu tristu sicriu, carele cuprind in sine remasitiele supuse stricaciunei ale barbatului stimatu si iubitu, cuprins de o adâncă măhnire me intrebu: „Implinitu-si-au decedatulu cursulu normalu alu vietii, ca la limitele ei pusu de natura, incarcatu de ani si de merite sa tréca din lumea acést'a plina de vanitate si reutate intr'o lume pôte mai frumósa si nobila, unde iubirea nefatiarita, pacăa neturburata si-a facut locasiu statornicu? Respusulu lu-citescu de pe buzele si din fati'a tuturor celor-ce l'au cunoscetu, l'au stimatu si l'au iubitu. Nu nu. Elu s'a dus prea de timpuriu din mijlocul nostru. In puterea etatii virile o suflare agera de vînt pestifer i-atacă viétia. Svêrcolindu-se într'unu vîrtejeu mortiferu in cursu de 4 ani, resista morbului aducend si el insusi, famili'a lui, ba chiar si institutulu sacrificiu a-l smulge, deca s'ar puté din ghia-rele unui morb forte insielatoru si a-l redă familiei sale, scôlei, amiciloru si cunoscutilor — a-l reda natiunei si bisericei sale, alu carora fiu credinciosu si devotatu era. In zadar — opintirile tuturor celor-ce l'au stimatu si l'au iubitu n'avura succesulu dorit. Elu sucumbe. Si éta-ne adunati in jurulu acestui jalmicu sarcofagu, că se depunemu la loculu de eternu repaosu trupulu lui gingasiu, mladiosu, dar' fara viétia, fara suflare, — unu simulacru fidel al caduci-tatii fintiei omenesci.

In aceste ultime momente, când omulu cugetatoriu vede in mórtea unui omu de valore scientifica si culturala apunerea unei lumi, este datori'a nostra celor-ce am statu in relatiuni de aprópe cu decedatulu a ne reaminti momente remarcate din viétia lui.

Cer deci indulgint'a D-vôstra, jalmici ascultatori, a-mi implini si acésta datorintia. Inzestratul cu calitati distinse Dr. N. Popu inca de copilu prevestea cercului restrensu familiaru, ca el va deveni barbatu insemnat. Fiulu de preotu de timpuriu se indelet-nici cu cântarile bisericesi disponênd de o voce fru-

mósa si plina de metalu, si tocmai cu vocea acést'a era chemat se se distinga, sa fie decorea societatii de musica, la a carei intempiare si desvoltare ulteriora a lucratu din tota inim'a, si cu devotamentulu insusit u nobilului seu caracter. Se potea că unu talentu musicalu se nu apuce pe cararea culturii? El percurgendo clasele inferiore ale ténérului gimnasiu romanu din Brasiovu trece la gimnasiulu confrate evangelic-luteranu din locu spre completarea studielor secundare.

Inzestratul cu frumóse cunoșintie, ténérulu Popu de cea mai buna sperantia si cu aspiratiuni infocate pentru cultur'a némului nostru romanescu, se decide el de el chiar contra dorintiei fatalui seu, carele voia ca uniculu seu fiu de parte barbatésca sa intre in clerus, se decide dicu a urmă sciintiele filosofice la Universitatea din Vien'a, ca mai tardi sa se faca profesor la tenerulu institutu creatu pe timpulu studiului lui si sustienutu cu multe jertfe. Adese ori ne dicea cu surisulu umoristicu, caracteristicu lui chiar in dile de amara deceptiune: „Eu vedeam in profesorii mei nisce luceaferi, nisce atleti ai luminarei némului nostru romanescu si chiar acést'a fu motivulu de me dedicai frumósei dar' spinósei cariere de das-cal.“ Prin staruintia si zelu neobositu devenindu doctoru in filosofia se facu profesoru de istoria si geografie la gimnasiulu nostru într'unu timp, când acestu institutu era in cursul desvoltarei sale. —

Cu ce zelu si devotamentu a lucratu el mai bine de 2 diecenii jertfindu la altariulu sacru alu institutului, carele in timpul functionarii sale ca profesoru si conrectoru trece prin multe si grele cercari se o spuna colegii sei, se o vestesca „urbi et orbi“ numerosii sei elevi, respanditi prin tota unghurile, pe unde se aude dulcele si armoniosulu graiu romanescu.

Mie mi-amu rezervatul a accentua in cîteva linii activitatea literara si oficioasa adm. a regretatului meu colegu. Aplicatu că profesoru in anulu 1866 dupa cîti-va ani de praca observând ochiulu lui a-geru ca pe terenulu istoricu si geograficu s'a lucratu aici in patri'a nostra in limb'a materna prea putienu, lucră mai multe manuale menite a umplé unu golu in literatur'a nostra didactica pentru scôlele poporale. Cartile doctorului Popu obtienendu aprobarrea locurilor mai inalte se respandira in curend prin tota unghurile, pe unde numai se afla scôle poporale romane. Pentru gimnasiu lucră o istoria universală pentru incepitori. Ultim'a sa opera este Monografi'a Brasiovului.

Pe langa aceste lucrari de valoare didactica regretatul decedatu scrise o multime de articuli in foile de di si in cele periodice de cuprins variu, din care respira idei lamarite, simtieminte curate pentru tot ce e nobilu, frumosu si adeveratu. El era activu si acesta activitate si-a estins'o pana in ultimele momente ale functionarei sale, scriind articuli in foi periodice despre educatiunea fetelor la romani.

Déca vom combiná activitatea sa serioasa si plina de devotamentu in servitiulu educatiunei cu activitatea sa literara restrensa ce e drept, dupa mijloccele de care dispunemus noi inca si in diu'a de astiadi — putemus afirma ca profesorulu Popu, carele si alt cum era factor principalu alu culturei nostre sociale din Brasovu, — si-a impletit u frumósa cununa — si-a deschis u frumósa pagina in analele institutului, si si-a asiguratu o pia memoria in inimile sincere ale amicilor, cunoscutilor si stimatorilor sei din apropiere si din departare. Si la el se poate aplica frumósa dicere a poetului Horatiu : „Non omnis moriar.“ Nu voi peri de totu.

Intorcendu-me a ilustra activitatea sa oficioasa ca Conrectoru si secretarul alu reuniunei femeilor romane din Brasovu voiu dice cu totu dreptulu : Elu era unu dibaci si zelesu oficiant ; in momente grave consiliile lui intiepte, staruinti a s'a de feru, perseverantia si tactulu seu finu erau insusiri, cu care se distingea, storcendu stim'a si respectulu celoru indiferenti si secerand dupa meritu laud'a, buna-vointia si iubirea cercurilor competente si ale colegilor sei. —

Când me cugetu la miculu numeru de barbati devotati din totu sufletulu chémarei apostolesci, inim'a mi se rupe de tristetia, caci, Domnilor ! perdem unu stâlpu puternicu alu scóleloru nostre !

Se versamu deci o lacrima ferbinte la mormentulu lui. Virturile lui că barbatu de litere, că pedagogu bunu, ca omu plinu e vioiciune si de humor, cu care adese-ori inveselea órele de tristetia séu melancholia ale amicilor si cunoscutilor sei recreându-ne spiritulu agitatu de grijile si necazurile dilei — servésca de modelu tinerei generatiuni — chemate a umplé golulu ce indura prea curénd corpulu nostru didacticu prin mórtea regretatului nostru colegu.

Memori'a faptelor lui ne este scumpa si neniata. Elu va traí in operile lui, ér' virturile lui voru inflorí si voru produce fructe nobile si frumóse in tinerile 2 ramurele ce cata sa se deslipescă de langa

odinióra vigurosulu si pana in fine mladiosulu stejar — de langa scumpulu seu parinte !

Have anima pia !

Iubileulu

de cincidieci de ani de preoia alu parintelui protopresviteru Petru Chirilescu.

Chisineu, in 15/27. Sept. 1888.

Domnule redactoru ! Astadi a serbatu aici in Chisineu clerulu si poporulu din tractulu Chisineului jubleulu de cincidieci de ani de preotia alu iubitului si bine meritatului parinte protopresviteru Petru Chirilescu. A fost o rara serbatore diu'a de astadi, o serbatore detorita cultului detorintiei implinite cu demnitate din partea parintelui protopresviteru jubilante. Si preotimea si inteligintia din tractu a scintu se dea astadi espressiune acestui cultu intr'o forma, din carea s'a vediutu, cât de strense sunt legaturile de dragoste dintre clerulu si poporulu tractualu si protopresviterulu seu, precum si dintre protopresviteru, cleru si poporu si superioritatea diecesana.

Serbatoreea s'a inceputu cu unu servitiu divinu solemnu, oficiat in biseric'a din locu de catra parentii : Moise Mladinu, Petru Biberea, Augustin Belesiu, Iosif Bejanu si Aureliu Varg'a, si de parentele protodiaconu Ignatiu Pap — fiind de facia parentele protopresviteru jubilante, preotimea tractuala, multime de poporu si inteligenți din tractu si din tractele vecine intre cari am vediutu si pre parentele protopresviteru alu Siriei Georgiu Popoviciu si pre asesorulu consistorialu Augustin Hamsea si pre altii, de aseminea si pre representantii autoritatii politice si justitiare din Chisinen.

Biseric'a era frumosu decorata cu ramuri verdi, si totalu se presentá in biserică in haina de serbatore.

La finea santei liturghii parentele Iosif Bejanu rosti unu frumosu discursu, in carele espuse greutatea chiamàrii pretiesci, si in numele preotimei si poporului tractualu multiemí parintelui protopresviteru pentru bunele servitie prestate bisericiei functionandu cu credintia si devotamentu 50 de ani că preotu si 25 de ani că protopresviteru, si totu de odata felicitandu-lu si rogandu pre Ddieu se-lu tienă inca multi ani intregu sanatosu bisericiei si poporului seu.

Terminandu parentele Bejanu discursulu seu, intregu publiculu erupse in o insufletita urare de : „se traiésca“, si dupa ce corulu intonă cantarea „multi ani“ — luandu cuventulu parentele protopresviteru jubilante tienù unu discursu petrundietorii si atât de nimeritu, cum scie se verbésca numai inim'a semtitória a unui demnitariu bisericescu incaruntitu intru seversirea binelui pre terenulu celu greu bisericescu, scolariu si foundationalu. Parentele protopresviteru mai antau multiemí clerului si poporului pentru iubirea

ce o-a manifestat si cu acésta ocasiune că si totdeun'a facia de densulu, — apoi continuà cam in urmatorulu modu :

„Daca am ajunsu acésta etate, si daca am potutu serví bisericei si poporului 50 de ani că preotu si 25 de ani că protopresviteru nu este nici decât meritulu mieu ; ci eu privescu in faptulu acest'a numai unu daru dela Dumnedieu. A voitu Ddieu se potu serví acestu lungu timpu bisericei si natiunei mele. Si marturisescu, ca nu inzadar m'am ostenit, prin lucrarea mea in vii'a Domnului, ostenelele mele le vedu resplatite intru prisosintia in complacerea ce mi-o am casigatu inaintea superiorității mele si in iubirea Dvōstra, a clerului si poporului tractualu.“

Continuandu acestu discursu parintele protopresviteru dete unu frumosu sfatu pastoralu atât preotiloru, cât si poporului. Catra preoti dise, ca da scie, si cunosc greutăatile slujbei acestei'a, dar s'a convinsu, ca prin zelul si serguintia omulu le pote face tóte, si apoi vrednicu este lucratoriulu de plat'a s'a, resplata mare potem luá toti pentru faptele nóstre, cand vom dobendí increderea superiorității si iubirea poporului ; ér poporului i-dise, ca alipirea catra biseric'a mama si viéti'a in legea Domnului este putea lui ; de àcea acésta alipire si viétia i-o recomenda si cu acésta ocasiune solemna.

Terminandu róga vorbitoriu pre preotime si poporu, că si in timpulu, ce i-lu va mai dá Ddieu, că se-lu petréca aici pre pamant, se-lu sprijinésca intru implinirea grelei sale chiamari cu aceeasi iubire si bunavointia. Apoi terminandu cu cuvintele betranului Simeonu : „Acum slobodiesce pre robulu teu stepane,“ multiemí lui Ddieu pentru „tóte căte i-au facutu,“ si in manile Atotputerniciei Sale depuse sörtea si viéti'a s'a ulterióra.

Sub intregu acestu discursu lacremi de bucuria inundă ochii celor de facia, că si pre ai vorbitoriu lui jubilante. In intréga biseric'a era o emotiune generala, in carea se esprimá iubirea dintre vorbitoriu si cei de facia.

Dupa acestu discursu parintele vorbitoriu oficià unu Te-Deunu, ridicandu rugatiuni de multiemita pentru facerile de bine, de cari l'a facutu partasiusu pre densulu si preotimea si turm'a cuventatória, incredintiata pastorirei sale. Dupa acestu Te-Deum merse parintele protopresviteru insotit de intregu publiculu in scól'a nóstra confessionala, unde primí felicitările din partea diferitelor corporatiuni, precum si din partea amiciloru si aderintiloru sei.

Din partea Pré Santiei Sale, parintelui Episcopu alu Aradului fu felicitatul jubilantulu prin parentii Augustin Hamsea si Ignatiu Pap.

Dupa acésta urm'a unu banchetu aranjatu in localităatile casinei, la care au participat in frunte cu jubilantulu unu publicu alesu in numeru de aproape 200 persone. La banchetu s'au tienutu mai multe toaste, dintre cari amintim, ca jubilantulu a

toastat pentru Maiestatea S'a si august'a casa domnitória, parintele Grozd'a din Simandu a toastat pentru Escelent'i a S'a, parintele Archiepiscopu si Metropolitul Miron Romanulu, parintele Avramu din Misc'a pentru Pré Santi'a S'a, parintele Episcopu Ioan Metianu, pentru jubilante a toastat in numele preotiiunei si poporului tractualu par. Aureliu Varg'a din Socodoru, in numele autoritătilor civile, judele regescu dlu Alecsandru Tabajdi, ér in numele Pré Santiei Sale, parintelui Episcopu alu Aradului si in numele bisericei toasta pentru jubilantul asesorulu consistorialu Augustin Hamsea. Au mai urmatu apoi si alte toaste pentru preotimea tractuala si poporu, si pentru corpulu invetiatorescu.

Sub decursulu mesei se cetira apoi multe telegrame de felicitare vénite dela persoane de distinciune la adres'a jubilantului.

Astfelui s'a serbat ritu acésta insemnata di, dovedindu-se ca la noi fapt'a buna si meritulu se pretiuiesce, si ca inteligintia si poporu, toti scimus, se ne dàmu tributulu de recunoscintia barbatiloru, cari servescu cu demnitate causele cele mari ale bisericei si scólei nóstre.

Terminandu me asociiez si eu bucuriei generale a preotimei si poporului din tractulu Chisineului ; si felicitandu pre jubilante, pre vredniculu parinte protopresviteru Petru Chirilescu, rogu pre Dumnedieu, că se-lu tienă inca multi ani intregu sanatosu in fruntea clerului si poporului, incredintiata pastoriei sale.

Unulu din cei de facia.

Cuventare

rostita de preotulu Iosifu Bejanu in biserica gr. or. romana din Chisineu, la 15. Septembrie 1888. cu ocasiunea serbarii iubileului de 50 ani ai preotiei parintelui protopresviteru tractualu Petru Chirilescu.

„Mergendu invetiatati tóte popórele.“ (Mat. XXVIII. 19.)

Prea stimatiloru Asculturatori ! Inalta si sublimă e chiamarea preotiesca, santu si nobilu e scopulu ei ! Asia este, că ci Mantuitoriu nostru Isus Christos — carele a fostu celu mai mare preotu si primulu invetiatoriu, insusi i-a pusu bas'a ; elu a arestatu apostoliloru si urmatorilor acelor'a calea, ce au se-o perecura in viétia ; elu li-a desfasuriat programulu, ce au se-lu urmarésca in mijlocul popórelor !

Daca vomu face Iub. Asc. ! o privire fugitiva preste neamulu omenescu de pe faci'a pamantului, si vomu că : óre ce este scopulu miscăriloru si tuturoru fapteleloru, prin cari neamulu omenescu arata semnu de viétia pre pamant ? negresitul ne vomu convinge despre adevarul necontestabilu : că scopulu activității si preste totu scopulu vietuirei neamului omenescu pe rotogolul pamantului nu este altul, decat — invetiarea continua, desvoltarea si perfectionarea mintii, că prin trens'a se ajunga si-se devină la scopulu supremu, carele este : cunoșcintia de Dumnedieu.

Din privirea acésta scurta preste neamulu omenescu ne potemu convinge Preștimatiloru Asculturatori ! despre

sa'utea si sublimitatea cuvintelor Mantuitorului nostru Isus Christosu adresate catra apostolii sei : „Mergendu, invetiati toté popórele“ prin cari cuvinte a indemnátu pre apostoli, ba chiaru li-a impusu detorinti'a se invetie popórele, că astfeliu prin invetiatura se cunóasca pre Dumnedieu.

Mantuitorulu nostru Isusu Christosu a trimisu pre apostolii sei ca se destepte, se luminaze si se invetie popórele ; a insarcinatu pre apostoli si pre urmatorii loru cu misiunea santa si sublima, cu care l'a insarcinatu si investitul Parintele seu celu cerescu, dicendu-le „Precum m'a trimisu pre mine Tatalu si eu ve trimitu pre voi.“ (Ioanu XX., 21.)

Dumnedieu Tatalu — in a carui'a mana atotu puternica e pusa sórtea si destinulu omenimeei, si carele nu si uita de creatiunea sa alésa — a trimisu pre Fiului seu unulu nascutu, pre Domnulu nostru Isusu Christosu ca se conduca neamulu omenescu la limanulu fericirei : l'a trimisu ca se santiésca pamentulu si se-i ridice pre ómeni din pierzare la fericirea cea netrecatóre ; l'a trimisu se propuna omenimeei invetiatur'a cea mantuitóre ; l'a trimisu, ca omenimea — ce erá intru intunerecu — se-o aduca la lumin'a credintiei celei adeverate ; la trimisu, ca se mantuésca neamulu omenescu din sclavi'a, in carea cadiuse prin pecatu, si se-lu redice érasi la demnitatea s'a ; la trimisu, ca se ne indrepte cu exemplulu seu, se lumineze cu invetiatur'a sa, se ne invetie adevarulu si se ne dea viéta ; l'a trimisu, se restabilésca moralitatea pre pamentu, ca astfeliu se faca demnu neamulu omenescu de fericirea imparatiei ceresci, castigata prin sangele celu scumpu alu Fiului dumnediesc.

„Precum m'a trimisu pre mine Tatalu si eu ve trimitu pre voi“ dice Christos apostoliloru si urmatoriloru acelor'a. — Merge ti si cu invetiaturile ce vi le-am datu renoiti omenimea de pe faci'a pamentului ; inprasciati negur'a intunecósa a nesciuntiei ce acopere pamentulu, si respanditi radiele luminei evangelice ; desteptati neamulu omenescu si-i ridicati mintea la imperati'a cerésca, unde este adevarat'a fericire ; pregetiti inimile ómeniloru la primirea invetiaturei ceresci ; merge-ti si cu elocinti'a vóstra convingatoré indemnati popórele ca se tienă de adeverate toté invetiaturile salutarie, cari li-a descoperit. Dumnedieu in sant'a Scriptura si in traditiune ; cuceriti sufletele ómeniloru si vestiti maririle lui Dumnedieu ; strabateti in adenculu inimei popórelor si unde veti afla vitiu, sterpiți-lu din radacina, si-lu inlocuiti cu virtutea, cu sunetulu puternicu al predicatoriloru vóstre chiamati toté popórele din toté tierile că se intre in corabi'a de mantuire ; vine decati sufletele cele ranite prin pecatu, dandu iertare peccatorilor si conducendu spre calea virtutii ; impartasiti-le santele taine,, care sunt isvórele nesecate de daru si binecuvantare, de santire si curatire ; invetiati pre popóre poruncile mele si le fiti conducatori sinceri si adeverati dela leaganu pana la mormentu, ér la mormentu deslegati-le de legaturile cu care s'a legatu in viéta, caci scrius este : „carora veti iertá peccatele, se voru iertá lor“. (Ioanu XX. 23.)

Apostolii miscati si petrunsi adencu de sublimitatea si santién'a cuvintelor dumnedieescului loru invetiatoriu cu abnegare de sine si resolutiune santa, luminati cu sulfarea stralucitóre de susu si inzestrati cu puterea primita dela dubulu santu, s'a latitu prin tota lumea, cu invetiaturile loru cele dumnedieesci au luminat tot pamentulu si au strabatutu tota lumea dela rasaritu pana la apusu, au binevestit invetiatur'a evangeliei lui Christosu aducendu lumea in calea mantuirei, au aprinsu lumin'a credintiei la tota faptur'a si astfeliu in midiloculu noptii intunecóse a mintii s'a ivitu radiele aurorei, ce au treditu

si desteptat sufletele omenimei adormite la o viéta noua fericita, in carea s'a mantuit si se mantuescu toti cei ce asulta si implinescu invetiaturile lui Cristosu.

Urmatorii apostoliloru Iub. Asc. ! sunt preotii, si a-sia ei că urmatorii ai apostoliloru au ereditu si detorinti'a de a padí de foculu celu santu aprinsu de Mantuitorulu nostru Isusu Christosu, că flacar'a acelui'a nici candu se nu se stinga ; preotiloru li-sa datu misiunea nedispensabila a invetia popórele in continuu, ca se nu uite nici candu, că chiamarea neamului omenescu este a cunóisce pre Dumnedieu si a se apropiá de elu.

Va se dica, totu aceea ce Rescumperatoriulu si Mantuitorulu nostru Isusu Cristosu a lucratu pentru salutea si fericirea vecinica a omenimei, a incredintiatu preotului se fara, de unde invederéza, ca preotul e locutiorulu lui Christosu, in numele carui'a vesticce cuventulu lui Dumnedieu, predica pacea si iubirea evangelica, vegheza asupra sufletelor, conduce si cu lumina credintiei, primește dela Duhulu santu, inدرépta si luminéza pre popóru seu in calea mantuirei. — Preotulu a ereditu misiunea grea — dar sacra si sublima — de-a suplini pre Domnulu nostru Isusu Cristosu in mediloculu poporului ; preotulu a ereditu misiunea grea — dar inalta a continuá oper'a santa a rescumperarii, a ajutá pre Christosu in lucrarea maréti a mantuirei sufletelor ; preotului s'a datu puterea de susu a jertfi, a ierta peccatele, a inchide iadul si a deschide ceriul. — De aceea dice Santulu Pavelu apostolu : „in loculu lui Christosu ve rugámu, că si cum Dumnedieu v'ar rugá prin noi.“ (II. Corint. V. 20.)

O ! inalta, sublima chiamare ! Nu este pre pamentu chiamare asiá de maréti, ca chiamarea preotului ; nu este pre pamentu asia demmitate, cu care se pote asemenea sublimitatea preotiei ; nu este pre pamentu asia diregatoria santa, ca diregator'i preotésca, ca-ci pana candu activitatea si puterea coloralalte diregatorii lumesci se estinde asupra lucrurilor pamentesci — trecatóre, activitatea si puterea preotului se estinde asupra lucrurilor se estinde asupra celor ceresci si vecinice, asupra sufletelor nemuritore. — Si oh ! nici nu pote fi ocupatiune mai placuta lui Dumnedieu si mai salutaria pentru omu, decatud conducerea sufletésca.

Dar Stimatiloru Ascullatori ! daca e inalta, santa si sublima chiamarea preotului, mari sunt detorintele lui si grea e responsabilitatea ce-lu astépta naintea tribunalului cerescu, candu va dà socota despre turm'a cuventatoré, incredintiata lui spre pastorire. — Si daca fie-care omu se ingrodiesce cugetandu la judecat'a lui Dumnedieu, avandu a respunde numai pentru sine, ce trebuie se cugete preotulu, care are se responda pentru sute si mii de suflete ! Si ferice de acelu preotu, carele va putea responde cu consciinti'a impacata si linisita : „Pre cari i-am datu mie i-am padit si nimenea dintru densii n'au perit.“ (Ioanu XVIII. 9.)

Detorintele principali ale preotului sunt : a invetia poporulu si a-lu impartasi cu santele taine ale lui Christosu, conducendu-lu pe calea mantuirei.

Prim'a detorintia principală este a invetia si lumină poporulu in toté impreguirarile vietii, ca-ci tota viet'a poporului atatus de strinsu si legata de preotu, in catu nu esiste relatiune in societatea omenescă, nu este intemplare in cerculu familiaru, la care se nu fie obligat preotulu a alergá si a concurge cu invetiatur'a si binecuvantarea sa. Indata ce se nasce baiatulu, preotulu e obligat a-lu primi in santul botezu, a lu-face partasiu darului castigatu de Mantuitorulu nostru Isusu Christosu si a-i primi marcurisirea credintiei. — Crescendu baiatulu si ajungendu in etatea priceperiei, preotulu e obligat a-lu invetia, a-lu

introduce in principiile religiunie lui Christosu, si aimplanta de timpuriu in inim'a lui moralulu crestinu.

Ajungendu baiatulu in etatea junetiei, preotulu grăbesce cu invetiaturile sale a-i arată calea nevinovatiei si a-lu intarí in virtutile crestinesci. — Candu apoi ajunge in etatea barbatiei, preotulu impartasindu-i tain'a santa a casatoriei, i-arata detorintele ce trebuie se le observe in vietii'a conjugala si sociala, că astfelui sè se faca membru demnus societatii omenesci si folositoriu familiei sale. — In fine ajungendu in etatea betranetiei, candu poterile lui cele sufletesci si trupesci incepua slabii si betranulu — a carui frunte a incretit'o lungimea timpului si perulu i-l'au albitu multimea anilor ru — siede obosito de sarcin'a vietii, preotulu are chiamarea si detorint'a santa a alergá la densulu că se-lu consoleze, si se-i ridice sperarea la Dumnedieu.

Ca propagatoriu alu invetiaturei dumnediesci, preotulu are detorintia a vesti si a lati adeverurile evangeliile lui Cristosu cu unu zelu nefrantu si demnus de chiamarea unui urmatoriu apostolicu, ca-ci scrisu este: „Vestescese cuventulu, stai asupra cu vreme si fara de vreme, mustea, certa, indemna cu tota rabdarea si invetiatur'a.“ (Timot. IV. 2.)

De unde urmeza, că preotulu are detorint'a nedispensabila a vesti a predicá invetiatur'a lui Christosu cu tota tari'a; nici unu pericol se nu-i fie asia de mare, nici unu lucru asia de greu, in catu se-lu pota abate dela implinirea acestei detorintie sante; preotului nu-i este permisua a ascunde seu a retacé a principiile si adeverurile evangeliice sub nici o imprejurare, fie aceea macaru catu de critica, ca-ci asia pretinde insusi Dumnedieu, candu dice: „Striga cu taria si nu inceta, că trambiti'a ti-inalta vocea ta, si spune poporului meu peccatele lui.“

Preotulu e detorius a intarí in inim'a poporului virtutile crestinesci: credint'a, sperarea si iubirea lui Dumnedieu, cari virtuti trebuie se fie plantate adencu in inim'a fie-carui cretinu adeveratu; preotulu e detorius a indreptata pre cei slabii, a mangaiá pre cei intristati, a ridicá pre cei cadiinti, a intarí pre cei ispititi, a vindeca pre cei bolnavi, a molcomi durerile si a sterge lacrimile celor necajiti, a alergá intru ajutoriu celor desperati de sorte, preotulu e detorius a cercá tota cale si a intrebuintia tota medilócole permise, cari ar promova fericirea poporenilor sei; preotulu e detorius ca prin invetiatur'a lui se abata pre omeni dela reu si se-i indulcesca spre cercarea imperatiei ceresici; preotulu e detorius, ca prin rugatiunile lui se se intrepuna la Dumnedieu pentru intrég'a omenime din lume; preotulu ca conducetoriu in fruntea unui poporu — premergandu cu lumin'a faciei sale — e detorius se nisuésca a cresce membrí demni bisericei si religiunie lui Cristosu, individi folositorii patriei si nemului omenescu, cetatiemi buni statului.

A dôu'a detorintia principala a preotului este a impartasi poporului santele taine ale lui Christosu. Ca impartasitoriu alu tainelor, preotulu la més'a santului altariu seversiesce cea mai inalta si santa taina, unde Fiulu lui Dumnedieu se jertfesce spre mantuirea sufletelor credintiose. O! cu cata cucernicie si curatienia, cu ce inima impacata si cu ce sufletu liniscitu trebuie se se aprobie preotulu de loculu celu santu, unde se jertfesce Fiulu lui Dumnedieu prin manile lui si unde ostile ingeresci stau nevediute imprejurulu santei cuminecaturi, care se impartasiesce crestinilor spre intarire in credint'a vietii de veci. — Cu cata pietate, credintia, iubire si demnitate trebuie se se aprobie preotulu de més'a Domnului iucungiuata de angerii, archangelii si de tota puterile ceresici, cari a-prinsi de foculu iubirei, premarescu pre Domnului si unde sub form'a panei si a vinului e de facia insusi precuraratu

trupulu si sangele Rescumperatoriului uostru Isusu Cristosu. —

Apostolulu Pavelu cugetandu la lucrurile sante si maretie, ce apartiene chiamarei preotiesci, lu-numesce pre preotu „omulu lui Dumnedieu,“ si forte corectu; că-ci lucrurile cari are de a le seversi sunt cu adeveratu lucruri dumnedieesci. De unde urmeza, că preotulu fiindu elu omulu lui Dumnedieu trebuie se fie oglind'a cea mai curata, in care sè se reflecteze tipulu dumnedieescu alu lui Cristosu, dela carele a primitu puterea si lumin'a ce o latiesce intre poporenii sei. Trebuie ca preotulu se fie tipu de moralitate si modelu de fapte maretie, că astfelui se corespunda pe deplinu cuvintelor lui Cristosu, carele dice: „Asia se luminez' lumin'a vòstra înaintea omenilor, ca vadiendu frantele vòstre cele bune, se marésca pre Tatatu vostru celu din ceriuri“ (Mat. V. 16) si érasi: „Fiti exemplu credinciosilor in cuventu, in petrecere, in iubire, in credintia si in curatienia.“

Preotulu trebuie se fie inspiratu de adevarurile religiunie lui Christosu si se fie infrumusetat cu adevaratele virtuti crestinesci: credint'a, sperant'a si iubirea, că-ci numai petrunsu si insufletit de aceste mari si stralucite virtuti, va fi in stare a propagá invetiaturele cele vecinice ale evangeliiei lui Christosu, pentru binele si fericirea turmei incredintiate lui spre conducere la pasiunea cea manutóre. — Credint'a preotului trebuie se fie tare si nelatita in legea lui Dumnedieu si in propagarea ei, — Sperare preotului are se fie pusa in Dumnedieu, dela care „pogóra tota darea cea buna.“ — Iubirea preotului trebuie se fie indreptata catra Dumnedieu si catra deapropiale, că-ci scrisu este: „Se iubesci pre Domnulu Dumnedieulu tau din tota inima ta, din totu sufletulu tau, din tota virtutea ta si cu totu cugetulu tau; si pre de aproapele tau, ca insutu pre tine; fa acésta si vei fi viu.“ (Luca X. 27—28.)

Acésta se recere dela fiesce-carele cretinu, carele doresce a ajunge adeverata fericire vecinica, cu atatu mai vertosu dela preotu, carele — dupa dis'a apostulului — este omulu lui Dumnedieu.

Éca! in putiene cuvinte amu aratatu chiamarea si detorintiele principali a-le preotului.

La acésta chiamare santa a preotiei s'a invrednicitu si Préonoratulu Domnu protopopu alu nostru Petru Chirilescu, carele de 50 de ani prootiesce Domnului si poporului purtandu sarcin'a grea a apostoliei si pentru carele ni-amu intrunitu aici aatadi ca se-i serbam si iubilelu si se-i aducem omagiele nostra pentru servitiile facute bisericiei si poporului nostru.

Si acumu permiteti-mi Reverendissime Domnule Protopresvitera se me adresezu catra Préonoratu Domnia Vóstra!

Din darulu lui Dumnedieu ati implinitu anulu alu 50 lea de candu — dedicandu-ve pre carier'a frumosa si sublima a preotiei — lucrati in vii'a Domnului, pasto-rindu cu credintia si cu dreptate; 50 de ani se imprimira decandu primindu sacra misiune apostolica — propagati adevarurile si principiile invetiaturei dumnediesci, predicandu moral'a evangeliie la fi cei sufletesci, nutrindu-i cu panea mantuirei si adapandu-i cu laptele credintiei celelui adeverata; de 50 de ani serviti in biserica lui Cristosu, lucrando cu zelu si abnegatiune la opulu maretii si salutariu alu regenerarii neamului omenescu; de 50 de ani responditi dela altariulu Domnului luminá si invetiatura, intocmai precum respondesce sòrele radiele sale bifacatore; de 50 de ani — ca uuu demnus si zelosu urmatoriu alu apostolilor — pascati turm'a cuventatore alui Dumnedieu cu cuventulu vietii, luminandu-o si conducendo-o pe calea, ce duce la portulu fericirei adeverate; de

50 de ani administrati santele taine ale lui Cristosu si impartiti binecuvantarea ceresca prin invetiaturile religiose-morale, deschisiduru canalulu darurilor lui Dumnedieu si implorandu daru si binecuvantare peste lucrurile si ostenelele creditiosilor fii sufletesci.

Activitatea Preonoratu Domnia Vôstra, desvoltata pre carier'a preotiesca, zelulu neobositu, diligentia si punctualitatea in oficiu, ni-sunt cunoscute tuturor'a. — De acea dorindu amu dorit se ajungemu acesta diua insemnata si momentosa, in carea se potemu da expresiune sintiemintelor nostre de bucuria, ce le untrimu facia de Preonoratu Domnia-Vôstra, pre carele provedinti'a ceresca v'a invrednicitu a purta oficiulu preotiescu in restimpu de 50 de ani si anca pana astadi cu punctualitate si exemplara diligentia.

Am venitu dara aici, Preonorate Domnule Protopenope! amu venit cu bucuria pe fatia, cu iubire in inima si cu salutare pe buze, ca nisce fii adevarati, creditiosi si supusi, ca se Ve bineventamu ca pre unu barbatu vrednicu si muncitoriu conscientiosu in viia Domnului, carele ati incartitu in servitiele preotiesci.

Am venit u ca in acesta di de mangaere se impreunamu bucuria nostra cu a Preonoratu Domnia-Vôstra, ca-qi acesta este diu'a carea a facut'o Domnulu se-ne bucuramu si se-ne veselimu in trens'a. — Astadi inimile nostre a tuturor'a salta de bucuria, ajungendu a fi partasi serbarii iubilarie de 50 de ani ai preotiei Preonoratu Domniiiei Vôstre.

Amu venit u ca se iubilamu si-se serbamu serbatore de bucuria. — Ne-am adunatu se-ve rugamu, ca se Ve bucurati cu noi din preuna si se-vè dicemu: „bucurate Pastorilu adeverate! bucurate Parinte bune, vedindu-ti fiii impregiuriu-ti.“

Ne-amu adunatu aici, se-vi descoperimus iubirea, veneratiunea si supunerea nostra.

Dreptu aceea Preonorate Domnule Protopresvitere! noua preiubite Parinte! Fii creditiosi, clerulu si poporulu din tractulu acest'a, avendu in vedere servitiele ce le-ati facutu si le faceti bisericei si nemului nostru de unu siru lungu de ani, avendu in vedere meritele Preonoratu Domniei-Vôstre, castigate pe terenulu bisericescu si scolariu in specialu ca protopopu in restimpu de ani, avendu in vedere, ca prin administratiunea de unu adevaratu pastoriu alu turmei lui Cristosu, ati sustienutu prestigiul si demnitatea bisericei, a clerului si poporului din tractulu acest'a, ne-amu adunatu astadi in acesta casa lui Dumnedieu, ca se ve aducemu tributulu recunoscintie si multiemitei nostre celei mai sincere, pentru ostenelele ce le faceti spre binele si prosperarea bisericei si a poporului nostru.

Primiti deci, Ve-rugamu, — primiti omagiele nostra, cele mai sincere, primiti felicitarile nostra cele mai cordiale, primiti apromisiunea nostra serbatoresa: ca vi-vomu pastrá pururia adenc'a nostra iubire, veneratiune supunere si devotamentu.

Er noi multiamindu lui Dumnedieu din adencurile inimilor nostre, ca vi-a sustienutu vietia unu jumetate de seculo in oficiulu santu alu preotiei, rugamu pre pastorilu pastorilor, pre pastorilu celu inaltu, pre Dumnedieulu parintilor nostri, ca se vi-mi tienfiru vietii inca la multi fericiți ani, deplinu sanatosu, drept-in dreptandu cuventul adevarului, spre marirea lui Dumnedieu si spre fericirea nostra! Se traiti Preonorate Domnule la multi ani fericiți! Amin.

D i v e r s e .

* Casu de focu. In 10. Septemvre a. c. in comun'a Zeldisiu, cam pre la 10 ore demineti'a au

isbucnitu focu in cas'a lui Ioan Giula, care numai decat se estinse preste 3 case, — nimicindu-le totalmente cu tota apartinentele secundarie — lasandu pre bietii nefericiti in campu liberu numai cu sufletulu in ose. Cumca catastrofa sa potutu localisa e meritulu Dnilor; Ludovic Borsos, notariu in Guraontiu; Magnificenti'a Sa Dlu Beniamin Boros, deputatu dietalui; Vasiliu Germanu, inv. in Guraontiu; Carol Feltzer din Hontisoru; Iosif Marcoviciu din Zeldisiu; Petru Popoviciu, inv. in Zeldisiu si Alesandru Uri etc., cari in timpulu criticiu, candu a isbucnitu foculu — si candu mai toti locitorii comunei erau dusi departe la lucrulu campului — au grabit la fati'a locului — desvoltandu o activitate supraumana si astfelui le-a succesu a stinge alte doue edificii cari lusera focu departe de catastrofa si cari deca nu se stingeau la timpu potrivit, tota comun'a era in pericol. La numele comunei primesa numitii Dni multiamita si pre acesta cal!

Caus'a focului a fostu unu pruncu micu, cari juandu-se cu chibrituri a aprinsu o capitia de fenu, de unde apoi s'a estinsu foculu; pagub'a e aproape la 1000 fl. (un'a mie fl.); si nici un'a casa n'a fost asigurata. (T.I.M.)

* *Multiamita publica.* Cu ocaziea serbarii jubileului meu de 50 de ani ca invetiatoriu, tienuta in 11/23. Septemvre 1888, am primitu din mai multe locuri felicitari si manifestari, parte in scrisu parte pre cale telegrafica. Fiind-ca i-mi este imposibilu a-me adresá catra unulu fie-care in deosebi, vin pre acest'a cale a-mi esprimá cele mai cordiale multiamiri Onor. reunium si corporatiuni, apoi tuturoru stimatoriilor amicilor, colegilor si elevilor mei, cari nu si-au uitatu de mine la serbatoresculu evenimentu alu vietii mele. Oravita-mont. in 12/24. Septemvre 1888 — cu distinsa stima: Iosif Novacu, invetiatoriu.

* *Nenorocire.* In 14. Septemvre a. c. au mersu mai multi locitorii din comun'a Secasius, ca se-si padiasca cucuruzulu din imasiulu comunulu pre care lu-pradau mistretii. — Astfelui din odata se ivesce unu gliganu nemai pomenit de mare inaintea lui Iosif Marisiu; care la momentu si-descarcà pusc'a, ranindu-lu intr'unu picioru. Gliganulu insa infuriat se repede la dinsulu si incepe alu strapunge cu coltii intru atat'a, incat bietulu omu indata a si murit. La audirea sgomotului au grabitul apoi ceialalti soti, cari puscara mistretiulu — aducandu-i pre ambii in comun'a morti. — Betranii spunu ca in viatia loru nu au vedutu dihanie atat de mare. (T.I.M.)

* *Elemente de istoria naturala* pentru scolile poporale, de Dr. Daniil P. Barciaru, curs. I si II, aprobat de Venerabilele consistorii din Sibiul, Arad si Caransebesiu, s'au aprobatu si de Inaltulu ministeriu reg. ung. de culte si instructiune, sub Nr. 16524/887.

* *Multiamita publica.* Pentru biseric'a gr. ordin Beiusiu au mai contribuitu:

In list'a Dlu Parteniu Cosma, Directoru la „Albina“ in Sibiul, dela Dsa 50 fl.

In list'a dlu Hozanu, medicu in Graefenberg, dela dsa: 5 fl.

In list'a dlu administratoru protopopescu alu Aradului Moise Boceanu, dela dsa 5 fl.

Beiusiu, in 12/24. Septemv. 1888.

(Va urma.) Comitetulu parochialu gr. or.

C o n c u r s e .

In urmarea ordinatiuni Ven. Consistoriu dtto 29/10 Septemvre a. c. Nr. 687. B. pentru deplinirea cu preotu a vacantei parochie gr. or. din Ineu, protopresviteratulu

Pestesiului, Cottulu Bihor — se scrie din nou concursu cu terminu de recurgere 30 de dile dela prima publicare.

Emolumintele sunt:

1. Un'a sesiune de pamentu,
2. Birulu dela 120 case câte unu vica de cucuruzu sfarimatu,
3. Stolele usuate si
4. Cortelui cu gradina spatioasa.

Recursele adjustate cu documintele despre cualificatiunea preotiasca pentru parochiele de clas'a prima, suntuase substerne subsemnatului protopresviteru in F.-Lucas u. p. Eleșd (Biharmegye) éra recurintii au se se prezenteze in vreo Dumineca seu serbatore pana la espirarea concursului, in biseric'a din numit'a parochie, pentru de a-si areta desteritatea in cele preotiesci, conformu regulamentului congresualu.

Terminulu alegerei se va de fige dupa esfirarea concursului.

Lugasiulu super, la 13/25. Septemvre 1888.

Pentru comitetulu parochialu : TEODORU FILIPU, m. p. protopresviteru.

Pentru definitiv'a deplinire a parochiei vacantia de Class'a a II-a din Comur'a Sicul'a, ingremiata in Cottulu Aradului, Protopresvitaratulu Boros-ineului, se scrie concursu cu terminu de alegere pe Duminec'a din 9. Octomvre st. v. a. c.

Emolumintele suntu:

1. Un'a sesiune pamentu aratoriu.
2. Birulu indatinatu dela 180 numeri de case una mesura cucuruzu sfarmatu, nu altecum si unu intravilanu parochialu.

3. Stolele usuate dela acea parochia nu altecum si accidentiile stolare dela individii gr. or. din prediurile domiale de peste Crisii, care tóte la olalta dau unu venitul anualu de 661 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá aceasta parochia suntu poftiti ca recursele loru instruite conformu statutului Organicu si Regulamentului pentru parochii adresate Comitetului parochialu pana la 6. Octomvre se le trimita subscribului protopresviteru in Borosineu (Boros-Jenó) avandu densii a se prezenta in vreo Dumineca s'au sarbatore in Biseric'a din locu pentru de así areta desteritatea in cele bisericesci, observandu-se ca alegandu-lu preotu conformu §-lui 8. din Regulamentulu pentru parochii va avea a presta veduvei preutese jumetate din venitulu parochiei pana inclusive 30. Maiu 1889.

Sicula, la 4. Septemvre 1888.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOANU CORNEA, m. p. protopresviteru.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la siol'a rom. gr. or. confesiunulu din Tergcviste se scrie concursulu cu terminu de alegere pe diu'a de 23. Octomvre st. v. 1888.

Emolumintele sunt: in bani gat'a 130 fl. 60 cr.; in naturale 4 jugere pamentu parte aratoriu, parte fénatia; 25 meti bucate, parte grau, parte cucuruzu; 30 metri de lemn din cari se incaldiesce si scol'a; pausialu si scripturistica 4 fl, pentru conferintie 5 fl, 400□ estravilan; cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Recursele adjustate conform prescriselor statutului organicu si ale art. XVIII. §. 6. 1879. — se-se tramita parintelui protopopu Georgiu Creciunescu in Belincz, u. p. Kiszetó.

Recentii au se-se prezenteze in biseric'a locala,

spre a-si areta desteritatea in cantari si tipiculu bisericescu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: GEORGIU CRECIUNESCU, m. p. protopresviteru.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la clas'a I. din comun'a mista Fenlacu, se scrie pana la 18. Septemvre st. v. a.

Emolumintele sunt:

- I. in naturale 20. chible grâu
- 1) In bani gat'a 300 fl.
- 2) pentru patru orgii de lemn, 40 fl.
- 3) pentru siasi orgii de paie, 48 fl.
- 4) Scripturistica, 10 fl.
- 5) pentru conferintie, 10 fl.
- 6) la inmormantari unde va fi poftitu simpla, 50 cr.
- 7) la biserica si pompa, 1 fl.
- 8) Locuintia libera cu gradina intra si estra-vilana.

Dela reflectanti, se poftesce, ca pre langa recursele instruite in sensulu regulamentului nou scolaru ; si pre langa testimoniu de posiederea limbei magiare. Si astfelii recursele instruite, — adresate Ven. Consistoriu Diecesanu temesian a-se trimite comisiunei scolare romane in Fenlacu per Neu-Arad.

Comisiunea scolara romana :

Moise Babescu, m. p.
parochu romanu.

Nica Milosiu, m. p.
presid.

Cu invoieea mea : DEMETRIU DOLG'A m. p., insp. scol.

Pentru deplinirea postului gr. or. rom. invetiatorescu dela scol'a paralela gr. or. rom. din Cianadulu-Serbescu, devenitul in vacantia prin abdicarea fostului invetiatoriu Rom. L. Papu, se deschide concursu cu terminu de alegere pre 25. Septemvre (7. Octomvre.)

Emolumintele :

- 1) Salariu fluxu 250 fl. v. a. 2) 25 Meti de grâu cl. II-a. 3) 1. Jantiu de pamentu aretoriu si gradina estravilanu de 200□ 4) pausialu scriptoristicu 5. fl. v. a. 5) pentru conferintie invetatoresci 10 fl. v. a. 6) Dela ingropatiuni mari unde va fi poftitu 50 cr. mici 20 cr. éra déca prohodulu se va tiené in biserica 1 fl. 7) Cuartiru liberu.

Dela recenti pre langa atestatu despre conduita si purtarea morala de pana acum — se recere se produca : a) Testimoniu despre absolvarea preparandiei b) despre depunerea esamenului de cualificatiune cu succesu bunu cum si din limb'a magiara. Cei ce vor probá prin atestat fi de demnu ca sunt capaci a instruá si a conduce unu cor vocalu vor avea preferintia.

Reflectantii carii nu vor produce acestea documinte nu potu fi in consideratiune ; recusele sè se adreseze comit. parochialu gr. or. din locu si pana la diu'a alegere sè se subscérna M. On. Dnu inspectoru scolaru Teodoru Popoviciu in Sieitinu (Sajtény) Cottulu Csanád, pana cand vor avé a-se prezenta in biserica din locu a-si areta desteritatea in cantare si tipicu, avéndu (reflectii) alegandulu invetiatoriu a implinii si cantoratulu la rendulu seu. — Recursele intrate in diu'a alegeriei, nu se voru primi.

Sig. Cianadulu-serbescu, in 22 Augustu 1888. st. v.

Pentru comit. parochialu :
Eli'a Telescu, m. p.
par. gr. or. rom.

Cu invoieea mea : TEODORU POPOVICIU, m. p. ins. scl.